

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou v právní věci žalobkyně **M. S.**, bytem N. 81/34, M., zast. JUDr. Radomírem Pickem, advokátem se sídlem třída Svobody 31, Olomouc, proti žalovanému **Krajskému úřadu Olomouckého kraje**, se sídlem v Olomouci, Jeremenkova 40a, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne **21. 1. 2014**, č. j. **KUOK 8309/2014**, ve věci přestupku,

t a k t o :

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Včas podanou žalobou se žalobkyně domáhala přezkoumání rozhodnutí citovaného v záhlaví. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Šternberk ze dne 26. 11. 2013, čj. MEST 32299/2013.

[2] V žalobě žalobkyně namítala, že správní orgán vycházel z nedostatečně a neúplně zjištěného skutkového stavu, když neprovedl všechny důkazy navržené žalobkyní k prokázání existence okolností vylučujících protiprávnost. Žalovaný ve svém rozhodnutí sice opakovaně uvádí, že má dostatečně objasněn skutečný stav věci,

když žalobkyně nepopírá, že řídila bez řidičského oprávnění a že tedy bezesporu došlo k protiprávnímu jednání. Žalovaný ovšem nebere v potaz, že součástí zjištění skutkového stavu věci je také zjištění o tom, zda zde nebyla dána okolnost vylučující protiprávnost. Naopak všechny důkazy žalobkyně, které by dle ní mohly prokázat existenci takovéto okolnosti vylučující protiprávnost, odmítá provést s tím, že „by byly nadbytečné, neboť k prokázání protiprávního jednání bylo užito dostatek důkazů a rozhodnutí bylo vydáno v souladu s § 3 správního řádu ...“. Žalovaný si dostatečně neuvědomil, že skutkový stav nespočívá jen v prokázání existence jednání naplňujícího skutkovou podstatu přestupku, ale také ve zjišťování existence okolností vylučujících protiprávnost. Správní orgány se měly zabývat tím, zda byly provedeny všechny důkazy a zjištěn skutkový stav věci tak, aby byla existence krajní nouze skutečně spolehlivě vyloučena. Pokud jde o to, že se ve spisovém materiálu neobjevuje jméno svědka pana Z. V. (což je způsobeno zřejmě chybou v písemném vyhotovení protokolu, jelikož v ústním jednání navrhován byl a v protokolu je o něm zmínka v souvislosti s tím, že ji s přítelem odvážel do Olomouce na pohotovost), měl tuto skutečnost žalovaný vnímat jako návrh na provedení nového důkazu a ne se spokojit pouze s tvrzením, že pokud ve spise není, nemůže se k tomu vyjádřit. Řízení v prvním stupni tvoří společně s odvolacím řízením jeden celek a odvolací orgán je tedy povinen provést i důkazy nové tak, aby došlo ke zjištění úplného skutkového stavu. Žalovaný měl doplnit dokazování výsledkem žalobkyně, pokud mu nějaká otázka zůstala nezodpovězena, jak je uvedeno na straně 6 napadeného rozhodnutí a ne tuto „nezodpovězenou otázku“ přičítat k tíži žalobkyně. Zdůvodnění napadeného rozhodnutí o odvolání žalobkyně je zřejmé, že skutkové závěry žalovaného nemají oporu ve spisovém materiálu správního orgánu I. stupně a rozhodoval tedy bez dostatečné znalosti věci. Vyplývá to ostatně z obsahu odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde na straně 5 je uvedeno, že žalobkyně nikam nevolala. To je v rozporu s obsahem protokolu o ústním jednání (strana 2) kde je uvedeno, že „se nikomu nedovolala“, nikoliv že nikomu nevolala. Naopak žalobkyně uvedla, že obvolávala blízké přátele a příbuzné, aby je na pohotovost odvezli, ale protože byla noc, nikdo jí telefon nebral, což je uvedeno dále na straně druhé protokolu. Uvedené je schopna také prokázat výsledkem navrhovaných svědků. Na straně 6 napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že panu R. F. nehrozil podstatně větší následek, což zdůvodňuje lékařskou zprávou vydanou ošetřujícím lékařem po čtyřech hodinách, když v důsledku silného zánětu panu F. zub vypadl. Pokud chtěl odvolací orgán hodnotit tzv. proporcionalitu, měl vycházet ze stavu, v jakém partner žalobkyně byl v době, když vyjížděli z Mladče, jak se tento stav mohl žalobkyni jako laikovi jevit. Již v odvolání žalobkyně uvedla, že samotný zánět zubu je poměrně nebezpečnou a velmi bolestivou záležitostí. V případě zánětu zkaženého zubu vzniká velmi silná neuralgie a v zasaženém místě hrozí sepse, jejíž pravděpodobnost se zvyšuje v případě přítomnosti horečky. Banální zánět zubu může způsobit i zánět mozkových blan, který může být smrtelný. Pokud tedy není pacient včas ošetřen, může mít zanícený zub fatální následky. Je věcí mnoha okolností, jak se bude zdravotní stav pacienta vyvíjet a průběh zánětu nemůže bezpečně předvídat ani samotný lékař. Ani žalobkyně jako laik nemohla situaci odborně posoudit. Viděla však, že její přítel je ve velkých bolestech, měl horečku, křičel bolestí, těžce dýchal. Takovýto stav jistě nelékaře vyděsí a vyvolá obavy o zdraví druhé osoby. Je zřejmé, že nebezpečí újmy na zdraví ve chvíli jejího jednání nejenže přímo a bezprostředně objektivně hrozilo,

ale zejména jí se musel jako vážné ohrožení zdraví také subjektivně jevit. Žalovaný se dostatečně nevypořádal s argumentací žalobkyně uvedené v jejím v odvolání a navíc nevycházel důsledně ani z obsahu spisu správního orgánu I. stupně. Z důvodu neúplného zjištění a nesprávné interpretace ze spisu vyplývajícího skutkového stavu nemohla být řádně posouzena jak vina žalobkyně, tak účelnost a výše trestu. Pokud totiž žalovaný vycházel ze skutkového stavu takového, že žalobkyně nikomu kvůli odvozu nevolala, vycházel ze zdravotní zprávy pořízené několik hodin po vypadnutí zaníceného zubu a neprovedl veškeré dokazování pro vyloučení existence krajní nouze, nemohl ani adekvátně zhodnotit trestnost skutku a případnou výši trestu. Tedy zejména skutečnosti, které jdou ku prospěchu u žalobkyně, a odůvodnil by případně snížení trestu nebo úplné upuštění od potrestání. Žalobkyně navrhla zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení, anebo pokud soud neshledal důvody pro zrušení rozhodnutí, aby upustil od potrestání nebo trest snížil v mezích zákona dovolených dle § 78 odst. 2 s. ř. s.

[3] Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že jak vyplývá ze spisového materiálu, námitky uváděné v žalobě jsou zcela totožné s námitkami uvedenými v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně. S těmito námitkami se žalovaný ve svém rozhodnutí v dostatečném rozsahu vypořádal a na závěrech tam uvedených nadále setrval a plně se na ně odkázal. Žalovaný byl přesvědčen, že v řízení o přestupku, kterého se měla dopustit žalobkyně, se postupovalo zcela v souladu se správním řádem, kdy bylo provedeno dokazování v takovém rozsahu, že byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

[4] Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 21. 1. 2014 – s přihlédnutím ke specifikům daného řízení, popsáním v další části rozsudku.

[5] Krajský soud ve vztahu k souzené věci a žalobním námitkám ze správního spisu z oznámení přestupku ze dne 18. 9. 2013 zjistil, že podle Policie ČR byla žalobkyně podezřelá z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 tím, že dne 13. 9. 2013 v 1:35 hodin v obci Lužice řídila osobní motorové vozidlo Škoda Felicia, registrační značky X, přestože není držitelem žádného řidičského oprávnění.

[6] Do ručně psaného oznámení žalobkyně uvedla, že vezla přítele na pohotovost pro bolest zubů a že jí je líto, že řídila, ví, že neměla bez řidičského oprávnění sedat za volant.

[7] Podle úředního záznamu Policie ČR, prap. Bc. J. C., při kontrole žalobkyně nepředložila řidičský průkaz a lustrací bylo zjištěno, že není držitelem žádného řidičského oprávnění.

[8] Podle sdělení Městského úřadu Mohelnice ze dne 17. 9. 2013 žalobkyně není držitelem platného řidičského průkazu a nemá oprávnění k řízení žádné skupiny vozidel. Totožné sdělení vydal správní orgán dne 15. 10. 2013.

[9] Podle protokolu o ústním jednání dne 20. 11. 2013 žalobkyně uvedla, že je pravdou, že dne 13. 9. 2013 v 1:35 hodin řídila v obci Lužice motorové vozidlo značky Škoda Felicia, registrační značky X. S vozidlem vyjela z obce Mladeč do obce Šternberk, kde se domnívala, že je pohotovost, neboť jejího přítele, se kterým žije v jedné domácnosti, začal bolet zub, měl zimnici a horečku. Zub jej pobolíval, zdravotní stav se mu zhoršil, měla strach, co s ním je. Ještě nezačala řídit, tak se pokoušela telefonicky spojit s nějakými známými, kteří by byli ochotní jet na zubní pohotovost a zavést je. Ale protože byla noční hodina, nikomu se nedovolala. Peníze na taxíka neměla, a proto se rozhodla, že bude řídit motorové vozidlo i přesto, že nevlastní řidičský průkaz. Jela z obavy o zdravotní stav jejího přítele. K dotazu správního orgánu uvedla, že jela pouze do Lužic, provoz nebyl žádný a že před čtyřmi roky započala výcvik v autoškolě, ale ten nedokončila. Žalobkyně uvedla, že si je vědoma, že svým jednáním porušila zákon o silničním provozu a naplnila tak skutkovou podstatu přestupku, jak je uvedeno v obvinění. Po zastavení hlídkou Policie ČR přiznala, že nemá řidičský průkaz, ale že veze přítele na pohotovost. Předložila doklady od vozidla, řekli jí, že má počkat. Asi třikrát se šla zeptat, co se děje, že příteli je velmi špatně. Ukázali jí oznámení o přestupku, kde se může vyjádřit a že dále v jízdě nemůže pokračovat. Požadovala od nich pomoc, ale bylo jí řečeno, že je to její starost. Chtěla, aby někoho zavolali, ale nebylo jí vyhověno, pouze dostala číslo na taxi. A řekli jí, že ve Šternberku není pohotovost, je zrušená. Pak odjela taxíkem do Šternberka, který je odvezl do Olomouce na pohotovost. Doklad o ošetření předložila. K dotazu správního orgánu, zda volala sanitku, žalobkyně odpověděla, že nevolala, neboť jí v minulosti bylo sděleno, že sanitka k takovýmto případům nejedí. K dotazu zmocněnce žalobkyně, zda by se rozhodla k tomuto jednání i v jiné době, žalobkyně odpověděla, že ne, kvůli provozu. Na otázku zmocněnce žalobkyně, kdyby tušila, že bude muset jet až do Olomouce, zda by se rozhodla řídit, žalobkyně odpověděla, že ne. Žalobkyně navrhla provedení výslechu jejího přítele R. F.. Žalobkyně uvedla, že k řízení nemá připomínky, nechť správní orgán zváží pohnutky žalobkyně k jejímu jednání, a to jednak z pohledu na určitou krajní nouzi, která k jejímu jednání vedla a dále při výši ukládané sankce. Žalobkyně již navázala jednání s autoškolou o zahájení řidičského kursu, v jehož realizaci brání přestupkové řízení. Žalobkyně vyjádřila již před policejním orgánem lítost ve vztahu ke spáchanému skutku.

[10] Podle lékařské zprávy Fakultní nemocnice Olomouc ze dne 13. 9. 2013 (uvedeno - příchod 4:22, odchod 4:22 hodin) R. F. přišel s radixem zubu 25, v době vyšetření údajně nebolestivý, v tuto hodinu ošetřuje nemocnice pouze krvácivé stavy, pacient bez bolestí, proto terapie u PZL se závěrem: pacient poučen, extrakce u PZL s diagnózou zadržený zubní kořen K083.

[11] Rozhodnutím ze dne 26. 11. 2013 byla žalobkyně uznána vinnou tím, že dle 13. 9. 2013 v 1:35 hodin v obci Lužice řídila osobní motorové vozidlo tov. zn. Škoda Felicia, registrační značky X, aniž by byla držitelem příslušné skupiny

nebo podskupiny řidičského oprávnění a za to jí byla uložena pokuta ve výši 25.000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel v trvání 16 měsíců s účinností od nabytí právní moci rozhodnutí.

[12] V odůvodnění rozhodnutí správní orgán I. stupně uvedl, že žalobkyně se k protiprávnímu jednání doznala a uvedla důvod svého jednání a v závěru ústního jednání navrhla provedení výsledku jejího přítele R. F.. Správní orgán po zvážení dospěl k závěru, že po provedeném ústním jednání nebylo třeba dalších úkonů. Protiprávní jednání bylo spolehlivě zjištěno a prokázáno oznámením přestupku, úředním záznam prap. Bc. J. C., který obsahově koresponduje a podporuje listinné důkazy, které správní orgán užil jako podklad pro své rozhodování. Výpisem z evidenční karty neřidiče – žalobkyně vyplývá a je prokázáno, že žalobkyně není držitelem platného řidičského průkazu ani držitelem žádné skupiny nebo podskupiny řidičských oprávnění. Protiprávní jednání žalobkyně je rovněž doloženo a prokázáno i vlastním doznáním zejména při ústním projednání věci před správním orgánem, kdy si žalobkyně byla vědoma spáchání protiprávního jednání. Řízení motorového vozidla je možné pouze pod podmínkou, že osoba je držitelem příslušného řidičského oprávnění podle § 81 zákona o silničním provozu, což je věcí všeobecně známou. To žalobkyně nijak nezpochybňovala. Správní orgán se zabýval důvodem, který vedl žalobkyni k řízení motorového vozidla, jak vyplývá z jejího vyjádření, a to z obavy o zdravotní stav jejího přítele, který se s bolestí zubu zhoršoval a po marném pokusu v nočních hodinách zajistit odvoz v okruhu známých, jenž byl neúspěšný, se rozhodla k řízení motorového vozidla z důvodu přepravy k lékařskému ošetření. Z doloženého dokladu o ošetření vystaveného Fakultní nemocnicí Olomouc, MDDr. L. Č. na osobu R. F., vyplývá mj. datum vyšetření 13. 9. 2013, příchod 4:22 hodin, odchod 4:22 hodin, současný stav: 25 – kariézní radix, nyní údajně nebolestivý, terapie: v tuto hodinu ošetřují pouze krvácivé stavy, pacient bez bolesti, proto terapie u PZL, závěr: pacient poučen, extrakce u PZL. Správní orgán dospěl k závěru, že zdravotní stav osoby přepravované k lékařskému ošetření nebyl natolik vážný, že by vynutil jednání v krajní nouzi, neboť tato osoba dorazila k lékařskému ošetření v časovém odstupu od započetí jízdy ve stavu zcela neodpovídajícímu ohrožení života, a proto nelze dovodit, že i v době před započetením jízdy se jednalo o stav ohrožující život a má za to, že nebezpečí nebylo v takové intenzitě, aby bezprostředně směřovalo k poruše zdraví nebo ho bezprostředně ohrožovalo na životě. Tím správní orgán nijak nezpochybňuje zdravotní potíže vyvolané bolestí zubů, které mohou v okolí osobám blízkým vyvolat (bez lékařského vzdělání) jisté obavy. Neučiněný pokus o přivolání rychlé zdravotnické pomoci s vlastním odkazem žalobkyně, že již v minulosti jí bylo sděleno, že k takovýmto případům sanitka nejedí, nevyvolává přesvědčivý stav ohrožení života. Nelze pominout i skutečnost, že žalobkyně ani cestou k lékařskému ošetření neučinila pokus o přivolání sanitního vozu rychlé zdravotnické pomoci. Žalobkyně jednala v dobré víře, ale důvod žalobkyni neopravňoval k porušení zákona o silničním provozu a porušení jedné z hlavních podmínek opravňujících řízení k řízení motorových vozidel. Po vyhodnocení důkazů správní orgán zjistil, že odpovídají zjištěným skutečnostem a nejsou mezi sebou ve vzájemném rozporu, a proto je bez důvodných pochybností doloženo a prokázáno, že žalobkyně svým jednáním porušila § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu. Dokazování považoval správní orgán za dostatečné a

nebylo podle něj třeba dalších úkonů. Výslech R. F. by byl úkonem nadbytečným, neboť k prokázání protiprávního jednání bylo užito dostatku důkazů, aby rozhodnutí bylo vydáno v souladu s § 3 správního řádu.

[13] Odvolací námitky se ztotožňovaly s žalobními, s odkazem na § 2 odst. 2 písm. b) zákona o přestupcích, s tím, že žalobkyně absolvovala výuku v autoškole a chyběly jí už pouze závěrečné zkoušky k získání řidičského oprávnění, fakticky tedy řídit umí. Skutku se navíc dopustila v pátek v noci, kdy je provoz v místě prakticky nulový a její jednání nepředstavovalo žádné závažné ohrožení. Následek, který byl porušením zákona o provozu na pozemních komunikacích způsoben poté, co jí příslušníci Policie ČR donutili vozidlo odstavit, byl menší než ten, který hrozil. Tím byla naplněna i druhá podmínka krajní nouze – proporcionalita. Žalobkyně odkázala na rozsudek NSS sp. zn. 5 As 104/2008. Podle § 11 odst. 3 zákona o přestupcích může správní orgán upustit od potrestání.

[14] Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že námitky žalobkyně jsou nedůvodné. Na základě zjištěných skutečností byl žalovaný přesvědčen, že předložené podklady pro rozhodnutí od Policie ČR, doplněné o materiály správním orgánem objasňují skutečný stav věci a spolehlivě prokazují, že žalobkyně porušila zákon o silničním provozu a tím naplnila skutkovou podstatu přestupku tak, jak jí byl kladen za vinu a není třeba dalších úkonů. Prvostupňový správní orgán vycházel z oznámení přestupku, který žalobkyně podepsala a provedla do něj své vyjádření, z úředního záznamu zasahujícího policisty, z výpisu z evidenční karty žalobkyně, přičemž správní orgán ve správním řízení opětovně ověřil, že žalobkyně není držitelem platného řidičského průkazu. Při ústním jednání žalobkyně za přítomnosti zmocněnce uvedla mimo jiné, že si je vědoma porušení zákona o silničním provozu, popsala skutek, který spáchala, doznala se policii, že nevlastní řidičský průkaz, popsala jednání s Policií ČR a následný odjezd taxislužbou do Šternberka, odkud je známý zavezl do Olomouce, a doložila doklad od ošetření. Žalobkyně byla seznámena s obsahem spisového materiálu, navrhla výslech přítele R. F. a další návrhy neměla. Žalovaný citoval z předloženého lékařského nálezu, odkázal na § 3, § 50 a § 52 správního řádu a uvedl, že správní orgán nemusí návrhu žalobkyně na doplnění dokazování vyhovět a důkaz provede jen tehdy, pokud má za to, že by mohl přispět k objasnění věci. Pokud jiný důkaz není způsobilý vyjasnit rozporované skutečnosti projednávaného případu nebo je nadbytečný, důkazní návrh neprovede; musí to však řádně zdůvodnit. Správní orgán předložil evidenční kartu řidiče, kdy ověřil, že žalobkyně při řízení motorového vozidla v daný den na daném místě nebyla držitelem řidičského oprávnění příslušné skupiny či podskupiny a nevlastnila řidičský průkaz. Ke skutku se doznala. Identifikaci žalobkyně zajistila na místě činu Policie ČR. Svým jednáním žalobkyně naplnila skutkovou podstatu citovaného přestupku, a to jak materiální znak, tj. nebezpečnost činu pro společnost (škodlivost), tak i formální znaky. Jízdou motorovým vozidlem bez řidičského oprávnění vystavila sebe, spolujezdce a další účastníky na pozemní komunikaci značnému nebezpečí, možnému zranění či materiální škodě. Řídit motorové vozidlo na pozemní komunikaci může jen osoba, která je držitelem příslušného řidičského oprávnění. Tuto skutečnost nezhojí ani námitka žalobkyně v odvolání, že v minulosti absolvovala výuku v autoškole. Naopak, pokud tuto výuku absolvovala, měla vědět o své

povinnosti řidiče motorového vozidla na pozemní komunikaci. V tomto směru jsou námitky žalobkyně nedůvodné, když žalobkyně svým jednáním naplnila skutkovou podstatu citovaného přestupku, aniž by bylo k prokázání skutku nutno zajišťovat další důkazy (výslech svědka R. F.). Ve spisovém materiálu není uvedeno jméno Z. V., jak namítá žalobkyně, tento nebyl ustanoven, proto správní orgán tento výslech nemohl zajistit, ani se případně k výsledku této osoby vyjádřit. Je nedůvodné, aby žalovaný vyhodnotil doložení výpisu z mobilního telefonu (v rámci správního řízení nebylo namítáno) vzhledem k tomu, když žalobkyně se vůbec nesnažila přivolat lékařskou záchrannou službu, lékařskou pomoc. Tento požadavek by byl na místě, pokud by zasahující lékařská služba odmítla nemocného ošetřit. Tak se ale nestalo, tyto námitky byly žalovaným odmítnuty. S odkazem na § 2 odst. 2 písm. b) zákona o přestupcích a zákonného předpokladu odvracení nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem stanoví pro aplikaci institutu krajní nouze i další podmínky, a to subsidiaritu (jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil) a proporcionalitu (nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak). Výše uvedené zákonné předpoklady musí být naplněny kumulativně, chybí-li jeden z nich, nelze institut krajní nouze aplikovat. V jednání žalobkyně žalovaný neshledal naplnění ani jedné z citovaných podmínek. Žalobkyně, aniž by se snažila přivolat lékařskou pomoc, podstoupila riziko řízením motorového vozidla bez řidičského oprávnění, kdy tímto jednáním hrozil podstatně větší a těžší následek, než svým jednáním, na základě lékařské zprávy, se snažila odvrátit hrozící nebezpečí panu R. F., kdy ošetřující lékařka v lékařském nálezu uvedla, že pacient je bez bolesti. Z pohledu žalovaného se jednalo o krajní nouzi a námitky v tomto směru byly vyhodnoceny jako liché. Je nezodpovězena otázka, proč žalobkyně volila cestu z Mladče do Šternberka a ne schůdnější bližší jízdu do Olomouce. Z mapy (<http://www.mapy.cz>) ze dne 20. 1. 2014 žalovaný zjistil, že cesta z Mladče do Šternberka je vzdálena 25 km a osobním vozidlem tento úsek lze ujet za 38 minut, přičemž Olomouc od Mladče je vzdálen 23 km a tento úsek ujede osobní vozidlo za 18 minut. Z těchto materiálů žalovaný usoudil, že námitky žalobkyně v tomto směru jsou účelové. K uloženým sankcím žalovaný uvedl, že pokuta byla žalobkyni uložena na samé spodní hranici zákonem daného rozpětí a zákaz činnosti řízení motorových vozidel v dolní polovině daného rozpětí. Sankce jsou adekvátní k míře závažnosti přestupku a společenské nebezpečnosti, jak zdůvodnil správní orgán I. stupně.

[15] Soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

[16] K zániku odpovědnosti za přestupek podle § 20 odst. 1 zákona o přestupcích nedošlo, neboť přestupek byl spáchán 1. 7. 2013 a napadené rozhodnutí žalovaného nabylo právní moci dne 20. 2. 2014.

[17] Dále soud konstatuje, že skutková podstata přestupku podle účinné právní úpravy existuje i ke dni vydání rozsudku [§ 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb.], a to včetně shodné právní úpravy sankcí, proto posuzoval souzenou věc podle hmotněprávní úpravy účinné v době spáchání přestupku v souladu s § 7 odst. 1 zákona o přestupcích.

[18] Podle § 3 odst. 3 písm. a) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním

provozu), *řídít motorové vozidlo může pouze osoba, která je držitelem řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu motorových vozidel (dále jen "skupina vozidel") uděleného Českou republikou, státem, který je členským státem Evropské unie nebo smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru (dále jen "jiný členský stát"), nebo jiným státem podle mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána a která upravuje oblast silničního provozu.*

[19] Podle § 2 odst. 2 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném ke dni spáchání přestupku, *nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak.*

[20] Stavem krajní nouze se rozumí takový stav, kdy je možno ochránit zájem chráněný právním řádem jen tím, že se obětuje jiný právem chráněný zájem. Krajní nouze vylučuje protiprávnost i společenskou škodlivost. Nebezpečí musí hrozit přímo, bezprostředně. Vývoj událostí musí rychle spět k poruše nebo jsou splněny všechny podmínky, aby hrozící porucha nastala. Nebezpečí nesmí v době předmětného jednání pominout. Nesmí se také jednat o skutkový omyl. Podmínkou krajní nouze je, že nebezpečí není možné odvrátit jiným způsobem, a to jakýmkoliv. Neadekvátní způsob odvracení nebezpečí pak posuzujeme podle principu proporcionality. Podmínka proporcionality krajní nouze je, že následek způsobený odvracením nebezpečí nesmí být zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil. Hodnocení stavu nouze tedy předpokládá srovnávání zájmu chráněného a obětovaného, obětovaný zájem nesmí být rovnocenný nebo závažnější než zájem chráněný. Srovnání obětovaného a chráněného zájmu se provádí z objektivního a subjektivního hlediska. Z objektivního hlediska se posuzují zájmy podle hierarchie vyjádřené v trestním právu v systematické zvláštní části trestního zákona. V přestupkovém zákoně je základním, obecným zájmem zájem na řádném výkonu veřejné správy a na plnění veřejnoprávních povinností. Subjektivní hledisko hodnocení významu chráněného a obětovaného zájmu znamená, že následek nesmí být „zřejmě“ stejně závažný nebo závažnější; posuzuje se situace, jak se jevila v době činu, předpoklad nemusí být splněn. Podmínkou krajní nouze je i to, že v krajní nouzi nemůže jednat osoba, která je povinna nebezpečí snášet (např. policista, lékař ap.). Podmínky krajní nouze musí být splněny kumulativně (srov. Prášková, Helena. *Základy odpovědnosti za správní delikty*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2013, s. 342n.). O jednání v krajní nouzi nejde, pokud pachatel převážející osobu k lékaři překročil rychlost nebo je pod vlivem alkoholu a ukáže se, že převoz mohl být zajištěn jinak nebo nebyl vůbec potřebný (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2009, čj. 5 As 97/2008 – 73).

[21] V souzené věci nebyla splněna podmínka, že *nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak*. Žalobkyně sama sdělila, že nepřivolala zdravotnickou záchrannou pomoc, ani netvrdila, že by volala taxislužbu. Pouze uvedla, že telefonovala známým, kteří ji nebrali v noční dobu telefon.

[22] Ani nebezpečí ve smyslu § 2 odst. 2 písm. b) zákona o přestupcích žalobkyně neprokázala. Lékařská zpráva byla jednak pořízena o několik hodin

později, než došlo k přestupku, jednak nepotvrdila, že by žalobce v okamžik vyšetření (4:22 h) anebo před ním byl ohrožen natolik, aby bylo možno hovořit o nebezpečí *přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem*. Správnost zjištění skutkového stavu a neexistenci okolnosti vylučující protiprávnost vyvrátila žalobkyně doložená lékařská zpráva. Žalobkyně neprokázala jiný skutkový stav, další dokazování již nebylo potřebné, nevznikly pochybnosti či důvod pro pokračování v dokazování.

[23] Neuvedení návrhu na výslech svědka v napadených rozhodnutích nemá vliv na jejich zákonnost. V případě, že by soud shledal tento návrh důvodný i v soudním řízení, svědka by předvolal; avšak žalobkyně již jeho výslech v soudním řízení správním nenavrhovala a ani soud neshledal důvod, z jakého by k jeho výslechu při dosavadním zjištění skutkového stavu měl přistoupit i bez návrhu

[24] Skutečnost, že se žalobkyně nikomu nedovolala, ač je v rozhodnutí žalovaného uvedeno, že nikomu nevolala, nemá vliv na zjištění skutkového stavu včetně krajní nouze.

[25] Námitka, že měly správní orgány vycházet ze stavu, který byl u žalobce v době spáchání přestupku, resp. před jeho zjištěním, a nikoliv v 4:22 hodin téhož dne, je neopodstatněná. Z lékařské zprávy, která je součástí správního spisu a citovaná výše, se podává, že přítel žalobkyně nebyl ohrožen na životě a že jeho stav neodpovídal ani potřebě ošetření ve Fakultní nemocnici Olomouc. Ostatně, žalobkyně ani netvrdila a rovněž neprokázala takovou diagnózu či stav jejího přítele, který by vedl k jednání odpovídající krajní nouzi a nadto i nevysvětlila prodlevu mezi časem spáchání přestupku a ošetření ve Fakultní nemocnici Olomouc. Navíc akutní silná bolest mohla být za dané situace léčena i jinými způsoby (vhodnými léky, což v průběhu správního ani soudního řízení žalobkyně vůbec nezmínila).

[26] K návrhu žalobkyně na upuštění od potrestání či zmírnění sankce soud konstatuje, že podle § 125c odst. 8 zákona č. 361/2000 Sb. *od uložení sankce podle odstavců 4 až 7, s výjimkou odstavce 6 písm. a), nelze v rozhodnutí o přestupku upustit*. Žalobkyni byla uložena pokuta podle § 125c odst. 4 písm. a) a zákaz činnosti podle § 125c odst. 5 zákona o silničním provozu. Ani správní úřady, ani soud tak nebyly oprávněny sankce snížit nebo prominout.

[27] Závěrem soud shrnuje, že správní orgány zjistily správně skutkový stav, vybraly správně právní předpisy, pod které jej subsumovaly a z toho vyvodily v souladu se zákonem správné skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil.

[28] Úspěšný žalovaný žádné náklady řízení nepožadoval a soud ze spisu žádné nezjistil, proto mu je nepřiznal, a neúspěšná žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, to vše podle § 60 odst. 1 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího

správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Olomouci dne 22. 4. 2015

Za správnost vyhotovení:
Ing. Petra Rýparová

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně